

LATVIJAS
PAŠVALDĪBU
SAVIENĪBA

Dr.sc.admin. **INĀRA DUNDURE**
PADOMNIECE IZGLĪTĪBAS UN
KULTŪRAS JAUTĀJUMOS

PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU TIESISKAIS REGULĒJUMS ES VALSTĪS

PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU (PII) PIEEJAMĪBA PAŠVALDĪBĀS

PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU PAKALPOJUMU TIESISKAIS REGULĒJUMS

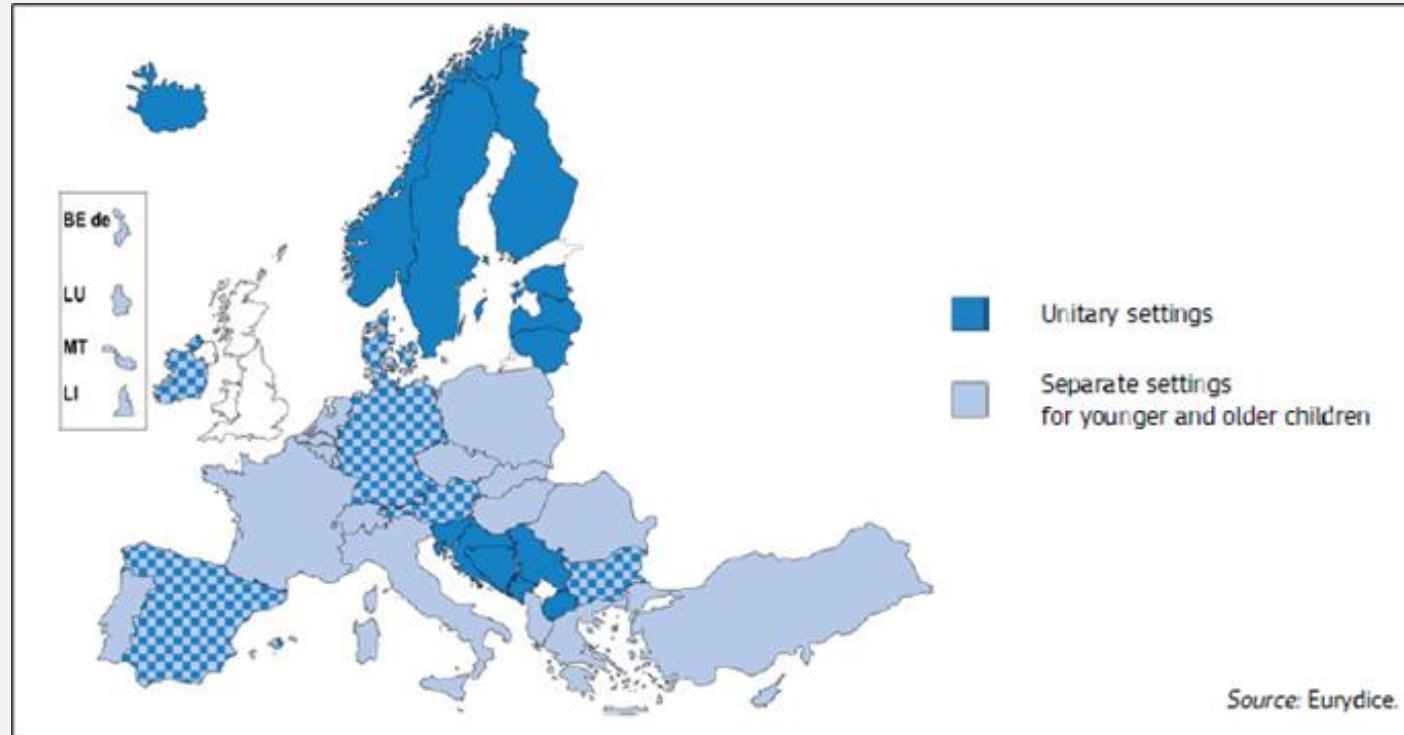
❑ Vienots valsts regulējums 14 valstīs:

Ziemeļvalstīs: Somijā, Zviedrijā, Islandē un Norvēģijā, Baltijas valstīs: Igaunijā, **Latvijā** un Lietuvā un dažās Rietumbalkānu valstīs: Horvātijā, Slovēnijā, Bosnijā un Hercegovinā, Melnkalnē, Ziemeļmaķedonijā un Serbijā.

❑ Pirmsskolas izglītība un aprūpe tiek nodrošināta divās atsevišķās, no vecuma atkarīgās iestādēs 18 valstīs: Beļģijā, Čehijā, Grieķijā, Francijā, Itālijā, Kiprā, Luksemburgā, Ungārijā, Maltā, Nīderlandē, Polijā, Portugālē, Rumānijā, Slovākijā, Albānijā, Šveicē, Lihtenšteinā un Turcijā.

❑ Vienotas un atsevišķas iestādes pastāv līdzās sešās valstīs: Bulgārijā, Dānijā, Vācijā, Īrijā, Spānijā un Austrijā.

Sadalījums atspoguļo atšķirību starp bērnu aprūpes pakalpojumiem un pirmsskolas izglītības nodrošināšanu.

Avots: Galvenie dati par pirmsskolas izglītību un aprūpi Eiropā – 2025. gads.

Pieejams: <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu>

PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU TIESISKAIS REGULĒJUMS

LATVIJĀ:

- Pašvaldību likuma 4.pants Pašvaldību autonomās funkcijas. Pašvaldību saistošie noteikumi.
- Izglītības likuma 17.pants. Pašvaldību kompetence izglītībā.

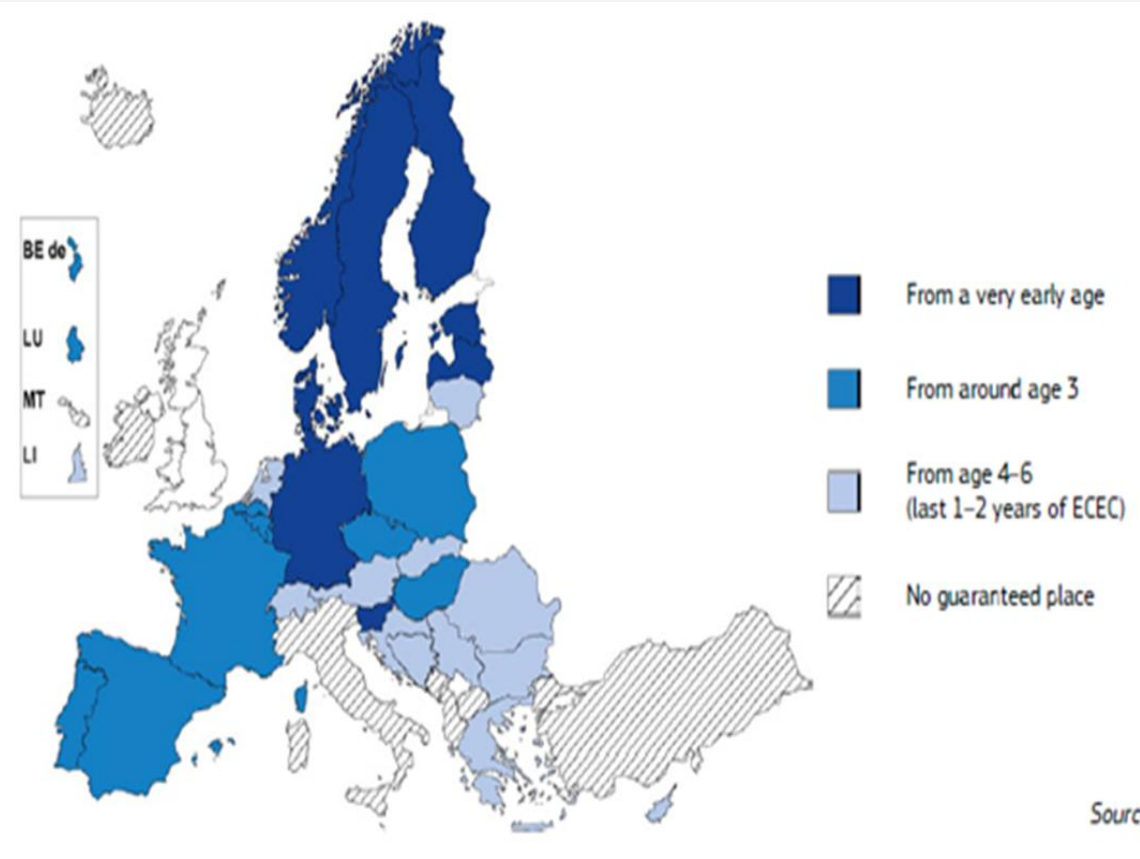
MK NOTEIKUMI:

- Noteikumi nr. 716. 2018. 21. 11. «Noteikumi par valsts pirmsskolas izglītības vadlīnijām un pirmsskolas izglītības programmu paraugiem»
- Noteikumi nr. 709. 2015. 8. 12. Nr. 709 „Noteikumi par izmaksu noteikšanas metodiku un kārtību, kādā pašvaldība atbilstoši tās noteiktajām vidējām izmaksām sedz pirmsskolas izglītības programmas izmaksas privātai izglītības iestādei”
- Noteikumi nr.890 «Higiēnas prasības bērnu uzraudzības un pirmsskolas izglītības iestādēs» Nr. 890 nosaka prasības: **tostarp šo noteikumu IV sadaļā noteiktais regulējums par minimālo telpu platību uz vienu bērnu.** dienas režīma ievērošanai; ēkai un teritorijai; telpām, to sastāvam un iekārtojumam; ūdensapgādei, kanalizācijai, apkurei, apgaismojumam, ventilācijai; telpu, iekārtu, inventāra uzturēšanai kārtībā; ēdināšanai (izpildi kontrolē Pārtikas un veterinārais dienests).

BĒRNA VECUMS NO KURA IR PIEEJAMA VIETA PII 2024./2025. ES UN NORVĒĢIJA

Bērna vecums un PII vai uzraudzības pakalpojumu pieejamība un apmeklējums					
Valsts	Līdz 1g.%	1g.un vairāk %	2 gadi %	3 gadi %	5 gadi %
Latvija	-	1.5 g.- 9.7	77.1	91.2	97.4
Igaunija	-	1.5 g. -7.1	64.0	88.0	93.6
Somija	9 mēn. 1	41.0	74.3	86.0	91.4 13.2 sk.
Zviedrija	-	51.7	92.4	95.7	97.0
Dānija	6 mēn. 10.4	81.0	87.0	95.4	95.5
Vācija	9 mēn. 1.6	38.4	66.4	87.0	93,7
Norvēģija	-	4.8	94.8	96.7	97.5

Avots: Galvenie dati par pirmsskolas izglītību un aprūpi Eiropā – 2025. gads.Pieejams:
<https://eurydice.eacea.ec.europa.eu>

Latvijā no 1.gada vecuma- 10 pašvaldības: Jelgavas valstspilsēta; Krāslavas; Ludzas; Madonas; Preiļu; Rēzeknes; Talsu; Ventspils un Gulbenes novads; Daugavpils valstspilsēta; Rīga atsevišķos PII uzsāks piedāvāt.

PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU NODROŠINĀJUMS ES BEZ MAKSAS

- **IGAUNIJA, LATVIJA, LIETUVA** –PAŠVALDĪBU PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBA IR **BEZMAKSAS**, VECĀKIEM MAKSĀJOT TIKAI PAR ĒDINĀŠANU.
- **FRANCIJA** – PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBA IR **BEZMAKSAS NO 3 GADU VECUMA**.
- **VĀCIJA** – BEZMAKSAS PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBU **NO 3 GADU VECUMA**.
- **ITĀLIJA** – BEZMAKSAS PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBA IR PIEEJAMA **NO 3 GADU VECUMA**.
- **SPĀNIJA** – VALSTS PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBA IR **BEZMAKSAS NO 3 GADU VECUMA**, LAI GAN VIETU SKAITS VAR BŪT IEROBEŽOTS.
- **ZVIEDRIJA, SOMIJA, DĀNIJA** –BEZMAKSAS VAI LĒTA - IR ATKARĪGA NO IENĀKUMIEM.
- **LUKSEMBURGA** – PIEDĀVĀ BEZMAKSAS PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBU **NO 3 GADU VECUMA**.
- **POLIJA, SLOVĀKIJA, SLOVĒNIJA** – NODROŠINA BEZMAKSAS PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBU BĒRNIEM GADU VAI DIVUS PIRMS OBLIGĀTĀS SKOLAS. no 5. vai 4.gadu vecuma

PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU NODROŠINĀJUMS ES AR LĪDZMAKSĀJUMU

VALSTIS AR DAĻĒJU VAI UZ IENĀKUMIEM BALSTĪTU MAKSU

- **AUSTRIJA** – IR PIEEJAMA BEZMAKSAS PUSDIENAS PIRMSSKOLAS APRŪPE, BET PAR PILNAS DIENAS APRŪPI VAR TIKT PIEMĒROTA MAKSA.
- **BELĢIJA** – PIRMSSKOLAS APRŪPE IR BEZMAKSAS, BET VECĀKI VAR MAKSĀT PAR ĒDIENREIZĒM VAI MĀCĪBU MATERIĀLIEM.
- **ČEHIJA – BEZ MAKSAS BĒRNIEM NO 5 GADU VECUMA**, AR DAĻĒJU MAKSU JAUNĀKIEM BĒRNIEM.
- **PORTUGĀLE** – PAKĀPENISKI PAPLAŠINA BEZMAKSAS PIRMSSKOLAS PIEKĻUVI **NO 3 GADU VECUMA**.
- **HORVĀTIJA, UNGĀRIJA, RUMĀNIJA** – PIEDĀVĀ BEZMAKSAS PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBU NOTEIKTĀM VECUMA GRUPĀM VAI IENĀKUMU LĪMENIEM.

PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU NODROŠINĀJUMS ES AR LĪDZMAKSĀJUMU

- DAŽĀS ES VALSTĪS VECĀKI SEDZ LIELĀKU IZMAKSU DAĻU, **ĪPAŠI BĒRNIEM LĪDZ 3 GADU VECUMAM** VAI PRIVĀTĀS IESTĀDĒS:
- **ĪRIJA** – PIEDĀVĀ IEROBEŽOTU SKAITU BEZMAKSAS PIRMSSKOLAS STUNDU, BET PILNA LAIKA APRŪPE IR DĀRGA.
- **KIPRA, GRIEĶIJA, MALTA** – VALSTS PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀDES VAR BŪT BEZMAKSAS, TAČU PIEKĻUVE TĀM IR IEROBEŽOTA, UN DAUDZAS NO TĀM PAĻAUJAS UZ PRIVĀTIEM PAKALPOJUMU SNIEDZĒJIEM, KAS IEKASĒ MAKSU.
- **NĪDERLANDE** – BĒRNU APRŪPE TIEK SUBSIDĒTA, PAMATOJOTIES UZ IENĀKUMIEM, BET NE VISUR IR BEZ MAKSAS (2027. GADĀ IR PLĀNOTA REFORMA, LAI PADARĪTU TO GANDRĪZ BEZ MAKSAS).

PIRMSSKOLAS GRUPAS LIELUMA NOTEIKUMI ES VALSTĪS

- **GRUPAS LIELUMA IEROBEŽOJUMI DAŽĀDĀS VALSTĪS IEVĒROJAMI ATŠKIRAS, UN TOS BIEŽI IETEKMĒ: BĒRNU VECUMS; IESTĀDES VEIDS; DARBINIEKU UN BĒRNU SKAITA ATTIECĪBA; VALSTS VAI REĢIONĀLIE TIESĪBU AKTI**

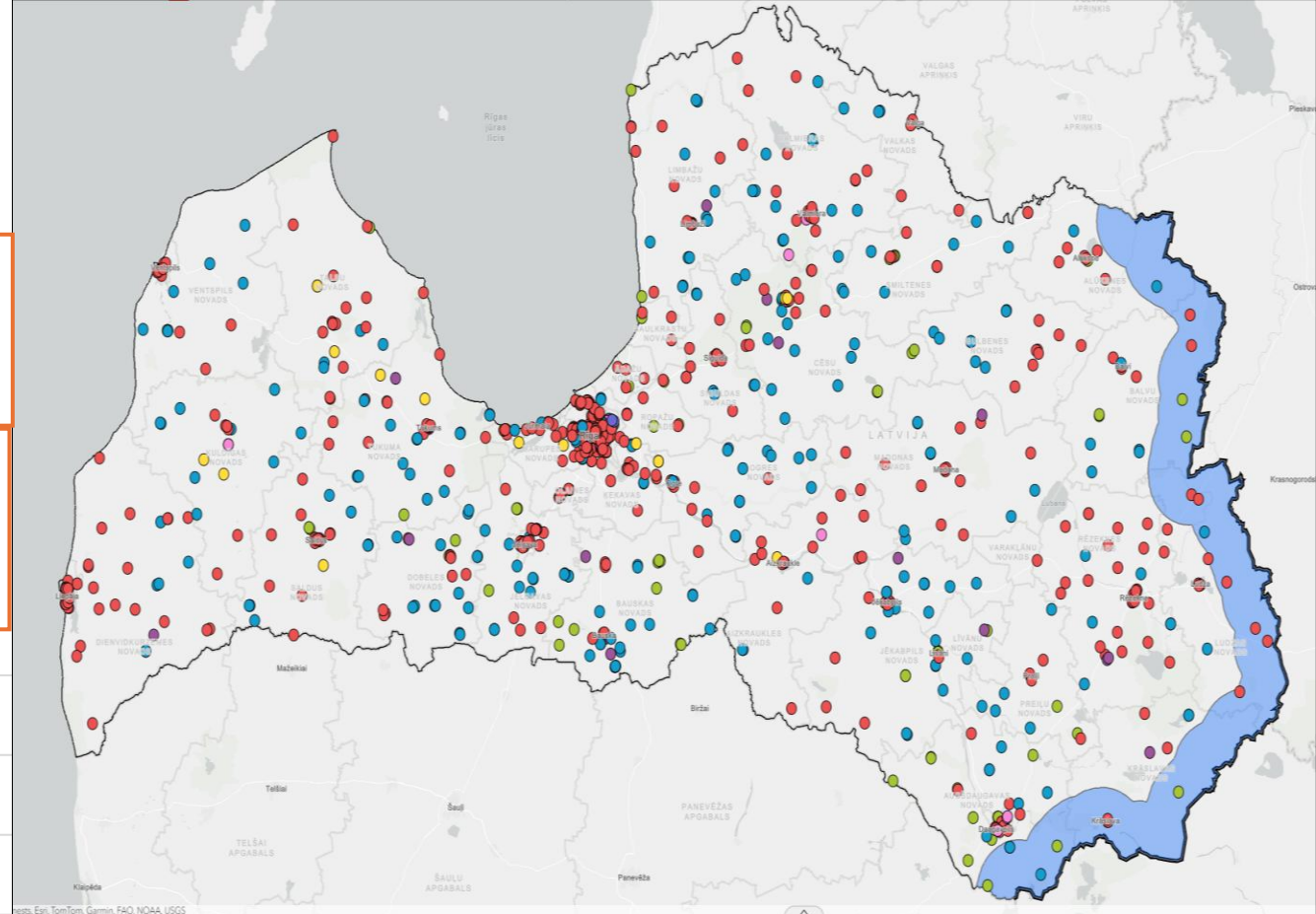
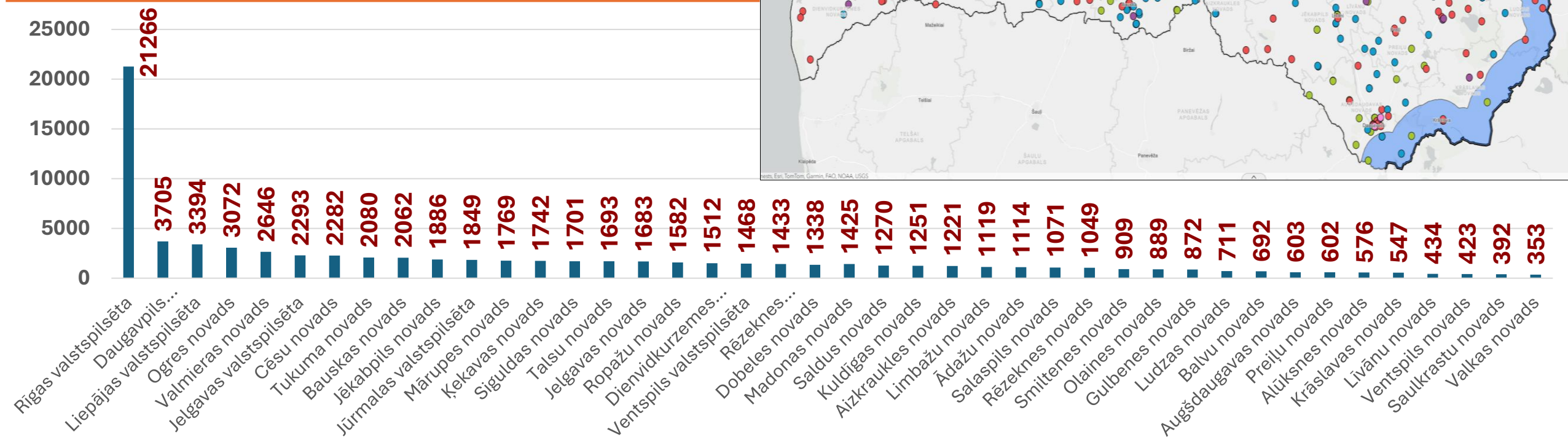
KOPĪGAS TENDENCES VISĀ ES:

- JAUNĀKIEM BĒRNIEM (LĪDZ 3 GADU VECUMAM) PARASTI IR MAZĀKAS GRUPAS UN LIELĀKA DARBINIEKU UN BĒRNU ATTIECĪBA.
- VECĀKI PIRMSSKOLAS VECUMA BĒRNI (3–6 GADI) BIEŽI MĀCĀS LIELĀKĀS GRUPĀS AR ZEMĀKU ATTIECĪBU.
- ZIEMEĻVALSTIS MĒDZ UZSVĒRT ELASTĪGUS GRUPU LIELUMUS AR SPĒCĪGU DARBINIEKU KVALIFIKĀCIJU UN PEDAGOĢISKAJĀM SISTĒMĀM.
- DIENVIDEIROPAS UN AUSTRUMEIROPAS VALSTĪS BIEŽI VIEN IR STINGRĀKI GRUPU LIELUMA IEROBEŽOJUMI, KAS NOTEIKTI LIKUMĀ.
- **VĀCIJA:** ATŠKIRAS DAŽĀDĀS FEDERĀLAJĀS ZEMĒS; GRUPU LIELUMS SVĀRSTĀS NO 10 LĪDZ 25 BĒRNIEM, UN ATTIECĪBA IR APTUVENI NO 1:4 LĪDZ 1:8 ATKARĪBĀ NO VECUMA. **FRANCIJA:** GRUPU LIELUMS VALSTS PIRMSSKOLAS IESTĀDĒS VAR SASNIEGT **LĪDZ 30 BĒRNIEM KLASĒ, BET AR VISMĀZ VIENU KVALIFICĒTU SKOLOTĀJU UN ATBALSTA PERSONĀLU.** **LATVIJA:** GRUPU LIELUMS IR REGULĒTS, PARASTI LĪDZ 20 BĒRNIEM GRUPĀ PIRMSSKOLAS IESTĀDĒS. **ITĀLIJA:** GRUPU LIELUMS VALSTS PĀRVALDĪTAJĀS PIRMSSKOLAS IESTĀDĒS PARASTI IR IEROBEŽOTS **LĪDZ 25 BĒRNIEM KLASĒ.** **ZVIEDRIJA:** NAV STINGRU GRUPU LIELUMA IEROBEŽOJUMU, BET PAŠVALDĪBĀM IR JĀNODROŠINA KVALITĀTE UN DROŠĪBA; DARBINIEKU UN BĒRNU ATTIECĪBA TIEK RŪPĪGI UZRAUDZĪTA.

PAŠVALDĪBU PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU UN BĒRNU SKAITS PII

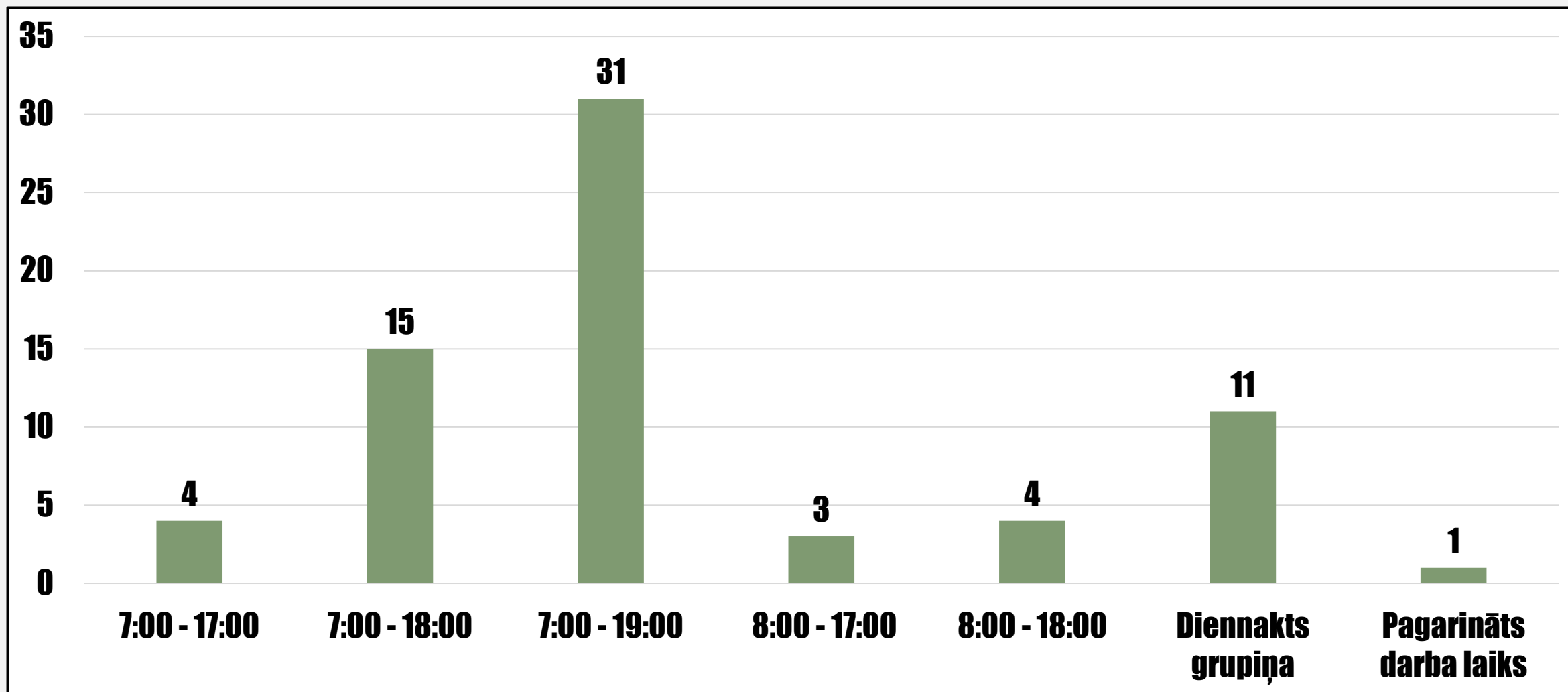
42 pašvaldībās ir 991 PII programmas realizācijas vieta-
237 integrētas skolās, kas ietekmē to pieejamību un
pārvaldību.

Vasaras periodā nodrošina PII pakalpojumus, veic
vecāku aptauju, tiek atvērtas dežūrgrupas, apvienotās
grupas

Avots: VIIS un LPS Aptaujas dati. Veikta 42 pašvaldību aptauja

PAŠVALDĪBU PII DARBA LAIKI

Avots: LPS Aptaujas rezultāti. Veikta 42 pašvaldību aptauja

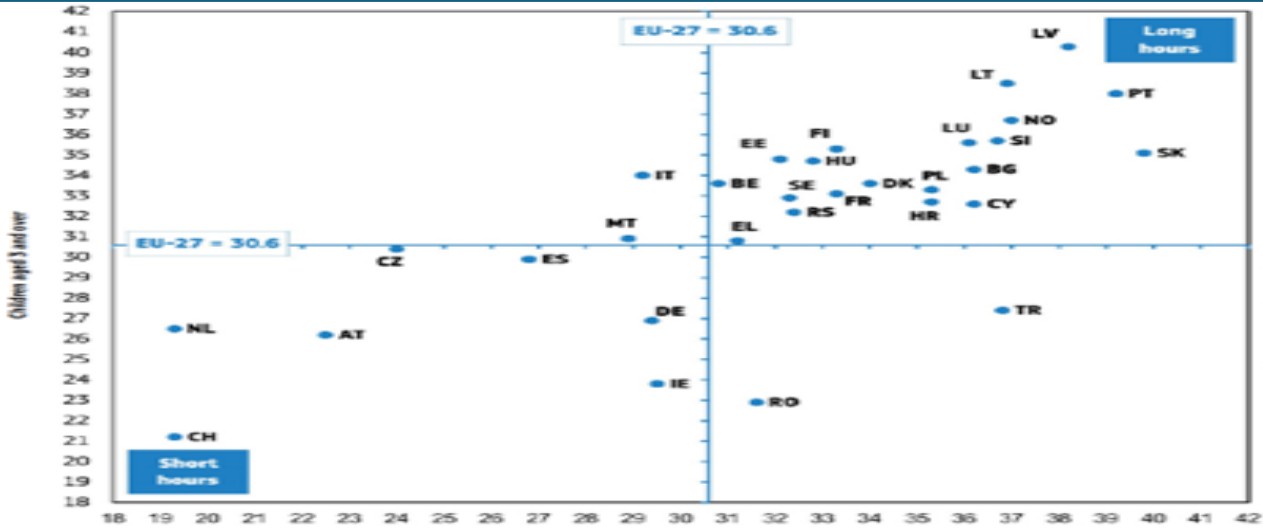

VIDĒJAIS NEDĒĻAS STUNDU SKAITS PII UN UZRAUDZĪBAS PAKALPOJUMI 2023. GADS

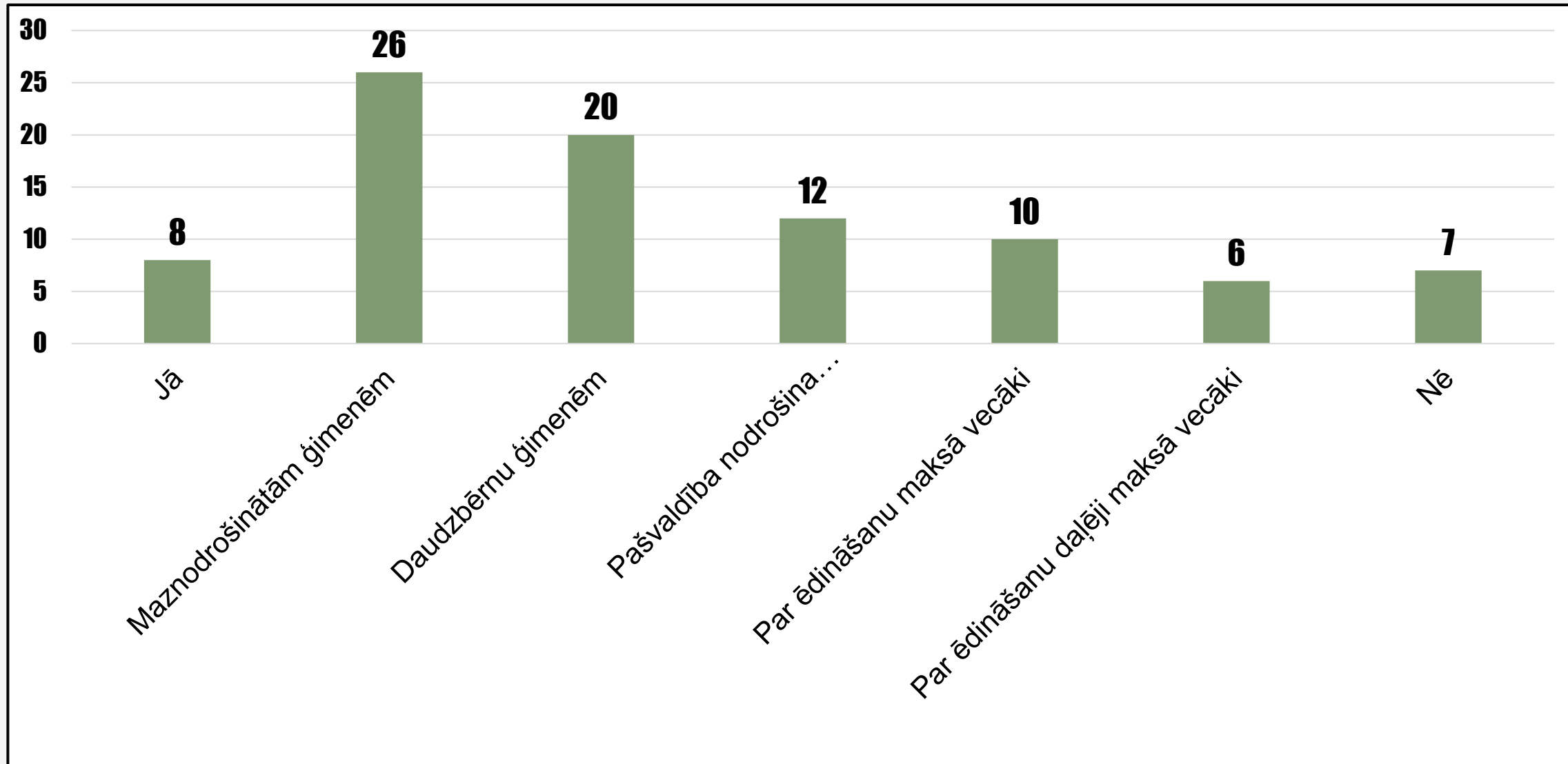
Children under age 3

	EU-27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT
Under age 3	30.6	30.8	36.2	24.0	34.0	29.4	32.1	29.5	31.2	26.8	33.3	35.3	29.2	36.2	38.2	36.9	36.1	32.8	28.9
Age 3 and over	30.6	33.6	34.3	30.4	33.6	26.9	34.8	23.8	30.8	29.9	33.1	32.7	34	32.6	40.3	38.5	35.6	34.7	30.9
	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	AL	BA	CH	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR
Under age 3	19.3	22.5	35.3	39.2	31.6	36.7	39.8	33.3	32.3	:	:	(19.3)	:	:	:	37.0	(32.4)	(36.8)	(19.3)
Age 3 and over	26.5	26.2	33.3	38.0	22.9	35.7	35.1	35.3	32.9	:	:	(21.2)	:	:	:	36.7	(32.2)	(27.4)	(21.2)

Source: Eurostat EU-SILC survey (ilc_camnfor0) (last updated 30 August 2024).

PAŠVALDĪBA NODROŠINA PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBA IESTĀDĒM BEZMAKSAS ĒDINĀŠANU VECUMA GRUPAI 1,5-7 GADI

Avots: LPS Aptaujas rezultāti. Veikta 42 pašvaldību aptauja

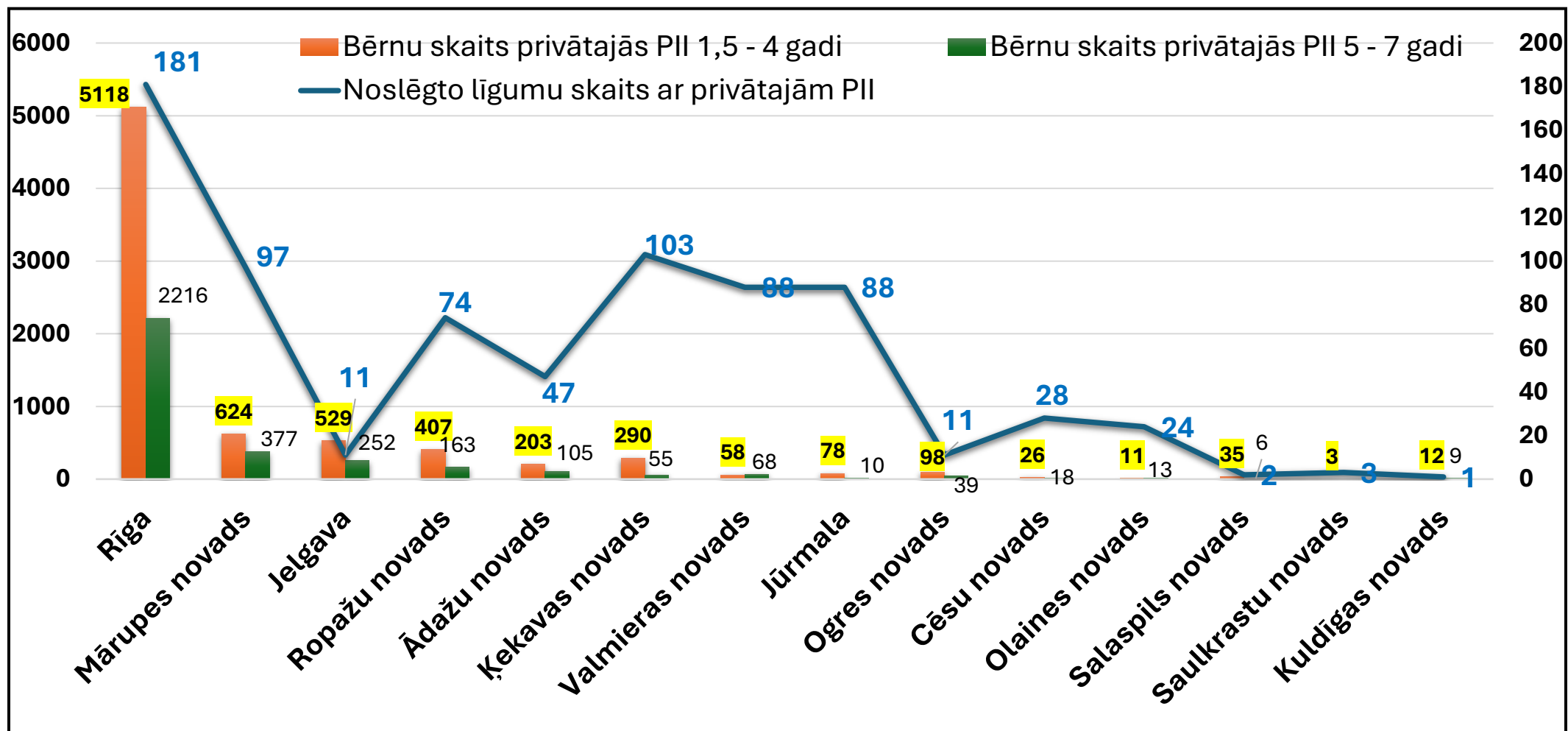

PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU PIEEJAMĪBA PAŠVALDĪBĀS

Pašvaldība	Bērnu skaits rindā uz pašvaldības PII vecuma grupā 1.5-4 g.	Bērnu skaits rindā uz pašvaldības PII vecuma grupā 5-6g.	Pašvaldība	Bērnu skaits rindā uz pašvaldības PII vecuma grupā 1.5-4g.	Bērnu skaits rindā uz pašvaldības PII vec.5-6g.
Mārupes novads	876	893 Reģistrā	Siguldas novads	119	15 Reģistrā
Ogres novads	950	50 Reģistrā	Jelgavas novads	115	5 Reģistrā
Jelgavas valstspilsēta	676	213 Reģistrā	Liepājas valstp.	106	0
Ķekavas novads	499	55 Reģistrā	Valmieras nov.	106	0
Ropažu novads	457	0	Ādažu novads	96	0
Rīgas valstspilsēta	294	8 Reģistrā	Bauskas novads	85	10 Reģistrā
Olaines novads	260	28 Reģistrā	Saulkrastu nov.	82	6 Reģistrā
Tukuma novads	246	0	Saldus novads	84	0
Rēzeknes valstspilsēta	237	0	Alūksnes nov.	82	0
Salaspils novads	212	18 Reģistrā	Gulbenes nov.	80	0
Dobeles novads	180	5 Reģistrā	Kuldīgas nov.	31	0
Jūrmalas valstspilsēta	138	40 Reģistrā	Dienvidkurzemes	18	0
Aizkraukles novads	172	0	KOPĀ	6095	1346

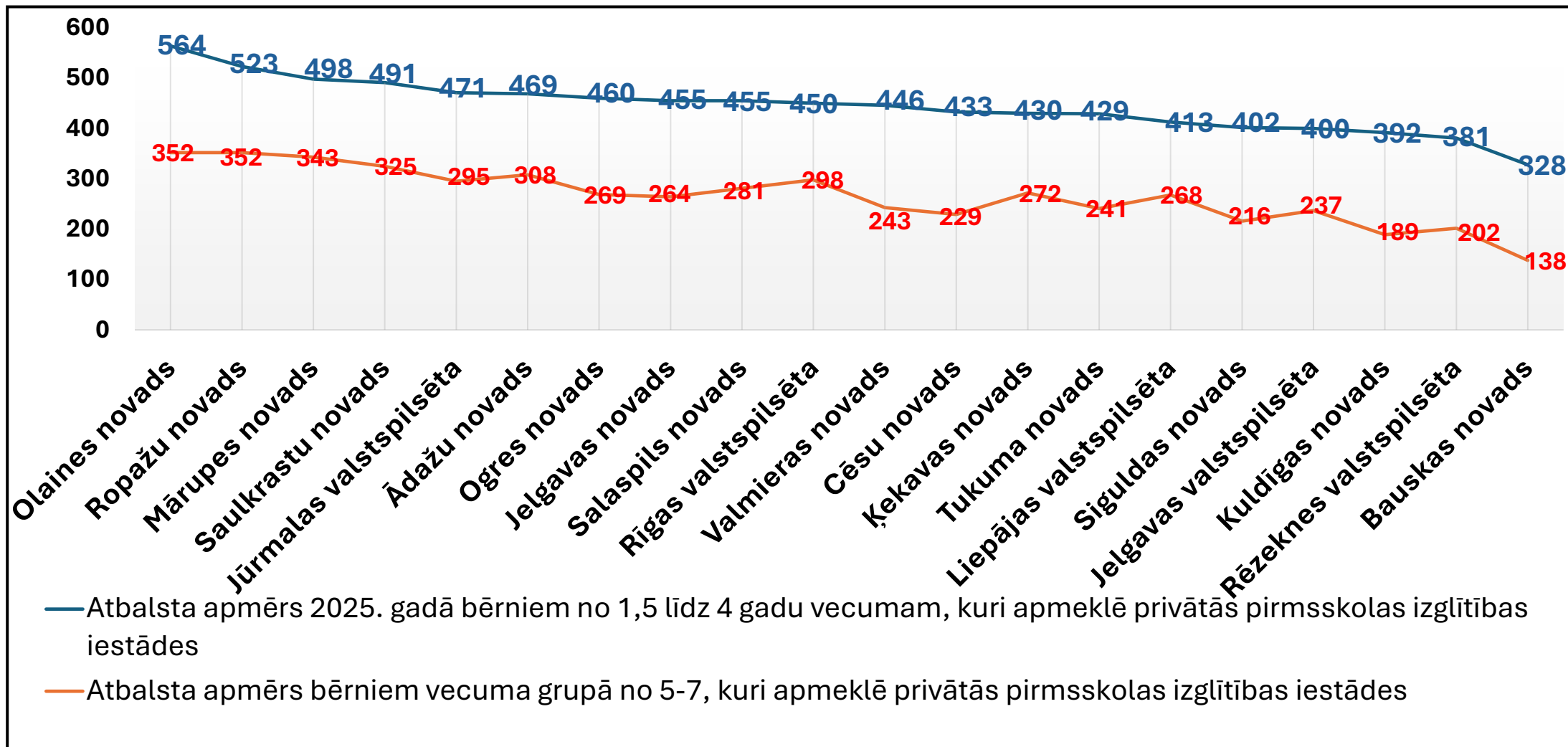

PAŠVALDĪBU NOSLĒGTO LĪGUMU SKAITS AR PRIVĀTAJĀM PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒM UN BĒRNU SKAITS PRIVĀTAJĀS PII

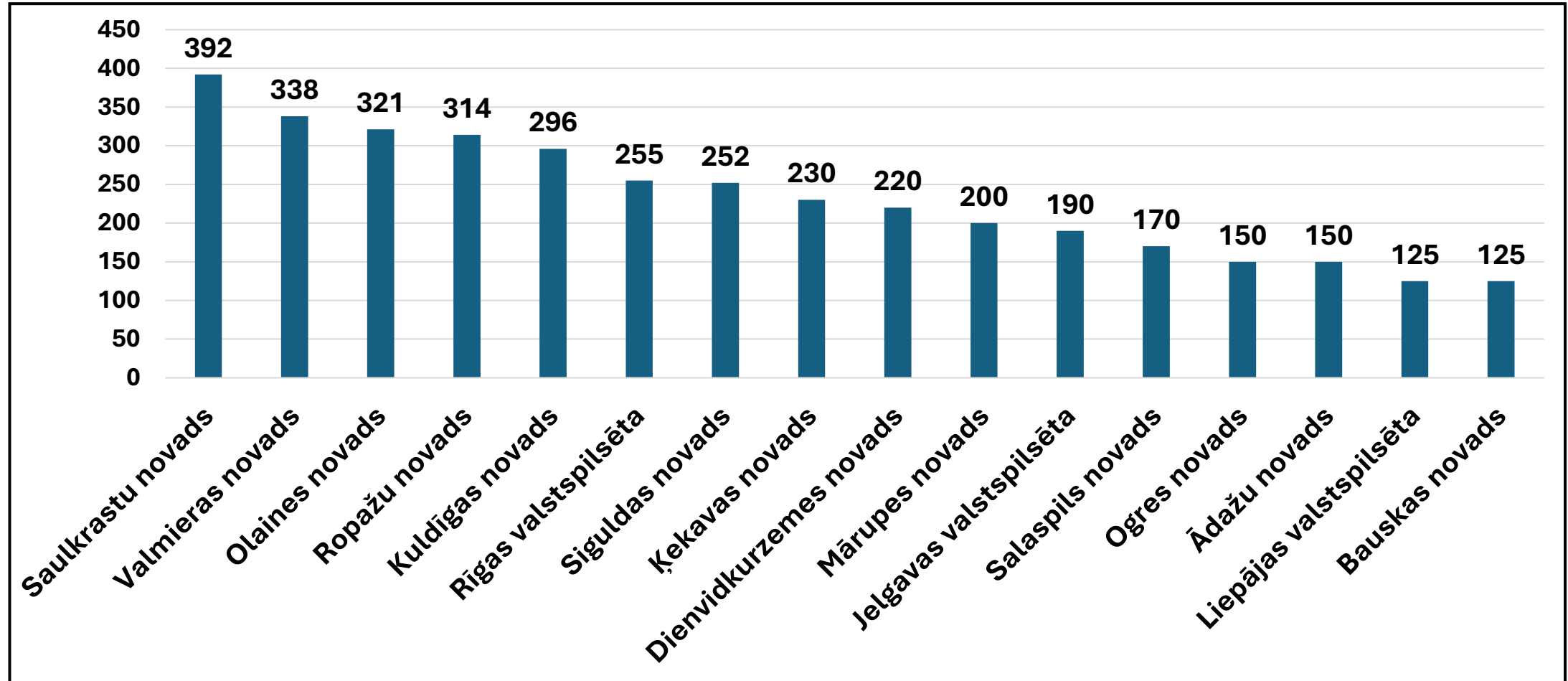
Avots: LPS Aptaujas rezultāti. Veikta 42 pašvaldību aptauja.

ATBALSTA APMĒRS VIENAM BĒRNAM 2025. GADĀ, KURI APMEKLĒ PRIVĀTĀS PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀDES (EURO)

AVOTS: LPS veikta aptauja. Veikta 42 pašvaldību aptauja.

PAŠVALDĪBAS ATBALSTA APMĒRS BĒRNIEM (EURO), KAS IZMANTO AUKĻU PAKALPOJUMUS

AVOTS: LPS veikta aptauja. Veikta 42 pašvaldību aptauja.

www.lps.lv

PALDIES PAR UZMANĪBU!

@PasvaldibuSavieniba

inara.dundure@lps.lv

